

10.11.2021
La Nr.

Nr. 04-2/17
din

Doamnei Natalia GAVRILIȚA
Prim-ministru al Republicii Moldova

***Propunere de perfecționare a legislației în temeiul
art. 27 lit. a) din Legea nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului***

Avocatul Poporului asigură promovarea și protecția drepturilor și libertăților omului, având un rol fundamental în consolidarea democrației și a statului de drept.

Contribuția Avocatului Poporului în apărarea drepturilor omului constă inclusiv în perfecționarea legislației ce ține de domeniul drepturilor și libertăților omului, promovarea unor mecanisme și procedee de apărare în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, Constituția Republicii Moldova, Legea nr. 52/2014 și alte legi naționale.

Avocatul Poporului a fost sesizat de către Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (în continuare Consiliul) cu privire la neonorarea obligației pozitive a statului de a preveni poluarea fonică.

La originea cauzelor examinate de Consiliul într-un caz persoana a pretins că vecinul său a construit un atelier de prelucrare a lemnului în curte, fără a înregistra afacerea. Acesta afirmă că în timpul activității de prelucrare a lemnului se produce un zgomot insuportabil. Petiționarul notează că zgomotul produs de activitatea vecinului îi afectează sănătatea și viața privată¹. În alt caz,² petiționarul a invocat inconveniențe în desfășurarea orelor online de către copiii săi minori din cauza zgomotului produs permanent de către vecinii săi din bloc, manifestata prin interpretarea la diferite instrumente muzicale.

În acest context, în temeiul articolului 27 lit.a) din Legea nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), Avocatul Poporului consideră că pentru a soluționa problemele legate de diminuarea poluării fonice statul trebuie să dispună de o legislație clară și previzibilă și un mecanism eficient pentru a interveni pe acest segment.

Din constatările Consiliului se conturează concluzia că, în lipsa reglementărilor normative clare ce ar institui un mecanism de limitare, control și sancționare a

¹ Decizia din 30 septembrie 2021 (cauza nr. 16/21) Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității

² Decizia din 25 octombrie 2021 (cauza nr.76/21) Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității

zgomotelor produse în timpul zilei care depășesc nivelul admisibil, se aduce atingere severă a dreptului la viața privată, situație care poate degenera în multiple litigii.

Cadrul normativ actual reglementează doar zgomotul care pătrunde din exterior în interiorul clădirilor și cele produse în urma desfășurării activităților de comerț interior. La fel, sunt prevăzute sancțiuni doar pentru tulburarea liniștii publice în timpul nopții, nu și în timpul zilei în cazul în care volumul zgomotului depășește anumite limite admisibile.

Actele normative cu privire la diminuarea poluării fonice conțin următoarele reglementări:

- Legea privind supravegherea de stat a sănătății publice nr. 10/2009, la art. 35 alin. (1) statuează că aerul atmosferic și cel din încăperi, nivelurile de zgomot, vibrații, iradieri electromagnetice, radiații ionizante și alți factori prezenți în localități și în locurile de aflare permanentă sau temporară a oamenilor nu trebuie să prezinte riscuri pentru sănătatea umană; art. 35 alin. (2) stabilește că persoanele fizice și juridice sunt obligate să întreprindă măsuri de prevenire și lichidare a poluării aerului atmosferic și a celui din încăperi cu substanțe nocive, de diminuare a nivelurilor de zgomot, vibrații, iradieri electromagnetice, radiații ionizante și a altor factori fizici care afectează sănătatea populației.

- Hotărârea Guvernului nr.181/2019 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind normativele admise de emiteră a zgomotului și a vibrației la desfășurarea activităților de comerț interior, la pct. 2 prevede că, controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Agenției Naționale pentru Sănătate Publică; pct. 2 din Regulament stabilește că prezentul Regulament are drept scop asigurarea condițiilor inofensive de trai pentru populație în cazurile desfășurării activităților de comerț interior de către unitățile comerciale amplasate în edificiile blocurilor locative, publice, anexate la acestea și unitățile comerciale amplasate pe teritoriul zonelor rezidențiale ale localităților urbane și rurale.

- Normativul în construcții Protecția contra Zgomotului NCM E.04.02-2014 (MCH 22.05-2014)³, la pct. 1 stabilește că prezentul normativ în construcții stabilește condițiile obligatorii care trebuie îndeplinite la proiectarea, construirea și exploatarea clădirilor cu diferită destinație, la sistematizarea și construcția centrelor populate în scopul protecției contra zgomotului și asigurării parametrilor normați ai mediului acustic în clădirile de locuit, publice și de producere și pe teritoriul zonei populate; pct. 4.1. lit. b) prevede că protecția contra zgomotului prin metode constructiv-acustice trebuie asigurată în încăperile clădirilor de locuit și publice prin utilizare elementelor de închidere care asigură izolarea fonică normată; pct. 4.5 statuează că, calculul acustic trebuie efectuat în următoarea consecutivitate: identificarea surselor de zgomot și determinarea caracteristicilor lor de zgomot; alegerea punctelor în încăperi și pe teritorii, pentru care trebuie efectuat calculul (punctelor de calcul), determinarea căilor de propagare a zgomotului de la sursă (surse) până la punctele de calcul și a pierderilor de energie sonoră pe fiecare cale (reducerea datorită distanței,

³ Aprobata prin ordinul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor ai Republicii Moldova nr. 199/2014

ecranării, izolării fonice a elementelor de închidere, absorbției de sunet etc.): determinarea nivelelor de zgomot preliminate în punctele de calcul; determinarea reducerii necesare a nivelelor de zgomot prin compararea nivelelor de zgomot prevăzute cu valorile admisibile; elaborarea măsurilor de asigurare a reducerii necesare a zgomotului; efectuarea calculului de verificare a nivelelor de zgomot prevăzute în punctele de calcul, ținând cont de executarea măsurilor constructiv-acustice; tabelul 1 pct. 7 prevede nivelul sonor maxim al sunetului în încăperile de cult.

- Codul contravențional prevede sancțiuni pentru depășirea normativelor admise de emiterie a zgomotului și a vibrației se regăsesc în articolul 273 pct.14⁴. Potrivit prevederilor articolului 406 din Codul contravențional contravenția respectivă se constată de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică. De asemenea, Codul contravențional prevede sancțiuni pentru tulburarea liniștii în timpul nopții (de la ora 22 până la ora 7), precum și în cazul efectuării lucrărilor de reconstrucție sau a altor lucrări, însoțite de zgomot, în încăperile din blocurile locative de la ora 18 până la ora 8⁵. Potrivit articolului 400 din cod, această contravenție se constată și se examinează de către poliție și carabinieri.

Atât în viziunea Consiliului, cât și a Avocatului Poporului aceste lacune ar putea fi acoperite prin ajustarea cadrului normativ, în sensul stabilirii unor limite admisibile ale nivelului zgomotului produs în timpul zilei, inclusiv sancțiuni în caz de depășire ale acestora.

În cadrul examinării cauzelor de către Consiliul, Centrul de Sănătate Publică Chișinău a menționat că nu exclude prezenta zgomotului, însă este în imposibilitate de sine stătător de a soluționa aceste probleme, deoarece nu dispune de cadrul legal permisiv.

În lumina circumstanțelor expuse, Avocatul Poporului subscrie celor stabilite de Consiliu și consideră că lipsa reglementărilor normative clare ce ar institui un mecanism de limitare, control și sancționare a zgomotelor produse în timpul zilei care depășesc nivelul admisibil afectează dreptul la viața privată, consfințit în articolul 28 din Constituția Republicii Moldova și articolul 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Respectiv, statului îi revine nu numai obligația negativă de a apăra individul împotriva ingerințelor de orice natură ale autorităților publice în sfera vieții sale private, dar și obligația pozitivă de a lua măsurile necesare pentru a proteja dreptul la viața privată la respectarea domiciliului.

Ombudsmanul consideră că poluarea fonică reprezintă o problemă importantă care afectează sănătatea umană, aceasta devenind mai pronunțată în perioada pandemică.

---

⁴Articolul 273. Încălcarea regulilor de comerț

⁵Articolul 357. Tulburarea liniștii

Avocatul Poporului atenționează că Republica Moldova deja a fost condamnată de CtEDO (cauza *Roman v. Republica Moldova*⁶) cu privire la neluarea măsurilor adecvate din partea statului pentru a pune capăt poluării fonice. Curtea Europeană a considerat că statul reclamat nu și-a respectat obligația sa pozitivă de a garanta dreptul reclamantei la respectarea domiciliului său și a vieții sale private și de familie. În consecință, a avut loc o încălcare a articolului 8 din Convenție.

Curtea europeană a stabilit că evaluarea nivelului minim de poluare fonică este în esență relativă, aceasta depinde de toate circumstanțele cauzei: de intensitatea și durata inconveniențelor, de efectul lor asupra fizicului și psihicului. Astfel, conform Curții, odată ce inconveniențele suferite de reclamantă au atins un nivel minim de gravitate, acestea au pus în sarcina autorităților naționale obligația de a adopta măsuri de protecție a dreptului la respectarea locuinței și a vieții sale private și de familie.

Prin urmare, Avocatul Poporului consideră că este necesară reglementarea *normativelor admisibile de emiterie a zgomotului produs în timpul zilei și stabilirea sancțiunilor în caz de nerespectare a acestora.*

Reieșind din cele menționate supra, ținând cont de prevederile articolului 73 din Constituția Republicii Moldova, în temeiul articolului 27 lit. a) din Legea nr.52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), în scopul prevenirii și eliminării cauzelor și condițiilor ce creează premise pentru încălcarea drepturilor și libertăților omului,

PROPUN:

Instituirea unui grup de lucru din reprezentanți ai autorităților competente, în special, din cadrul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, Ministerului Afacerilor Interne, etc. pentru a examina oportunitatea inițierii procedurii de perfecționare a cadrului normativ, care ar reglementa *normativele admisibile de emiterie a zgomotului produs în timpul zilei și sancționarea în caz de nerespectare a acestora*, astfel încât statul să-și onoreze obligația pozitivă de a preveni eficient poluarea fonică.

Despre rezultatul examinării acestei propuneri rog respectuos să mă informați în termen de 30 zile.

Cu respect,

Natalia MOLOȘAG
Avocatul Poporului

Ex. Muntean I.
tel. 060002655

⁶<http://agent.gov.md/roman-v-republica-moldova/>